

*corresponding author : auriwan_s@hotmail.com

คำสำคัญ: การผลิตซ้ำ, ความเหลื่อมล้ำทางสังคม, วรรณกรรมซีไรต์, จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้, ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Reproduction of Social Inequality in S.E.A. Write Literary Work Entitled 'Until We Lie the World's Embrace' Written by Palita Phonpradapphet.

Received : 14 July 2024

Uraiwan Singthong^{1*} Chomboon Sutthipany¹ and Witthawat Chonrarin¹

Revised : 10 October 2024

¹Bachelor of Fine and Applied Arts, Program in Visual Arts,

Accepted : 24 October 2024

¹Faculty of education and human development, Roi Et Rajabhat University

*corresponding author : auriwan_s@hotmail.com

Abstract

The objective of this research was to investigate the reproduction of social inequality in S.E.A. Write literary work entitled 'Until We Lie in the World's Embrace' written by Palita Phonpradapphet. The sociology concept and social inequality were utilized and presented in descriptive analysis. The results revealed that the reproduction of social inequality in this S.E.A. Write literary work 'Until We Lie in the World's Embrace' written by Palita Phonpradapphet included four topics of 1) income, 2) education, 3) governmental welfare, and 4) urban and rural context. Palita Phonpradapphet in her work conveyed social inequality that occurred when society was weakened by Covid-19 pandemic. This led people to be pushed, pressed, and overlapped then became the social inequality.

Keywords: Reproduction, Social Inequality, S.E.A. Write literary work, 'Until We Lie the World's Embrace', Palita Phonpradapphet.

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บทนำ

ยุคก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประชาชนทุกคนต่างใช้ชีวิตปกติ การเดินทางสามารถไปมาหาสู่หรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างความสะดวกสบาย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชน เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในปี พ.ศ. 2563 ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อโรคโควิด-19 และผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น ด้วยเหตุนี้ทำให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนในหลายด้านทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว และระบบการศึกษาที่เคยจัดการเรียนการสอนรูปแบบปกติก็เปลี่ยนไปด้วย

วรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพชร เนื้อหาประกอบด้วย กวีนิพนธ์จำนวน 41 ตอน เป็นวรรณกรรมที่กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในยุคของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผู้เขียนได้กล่าวถึงการเผชิญกับสภาวะที่โรคโควิด-19 กำลังระบาดหนัก ผู้เขียนได้นำเสนอปัญหาอาชญากรรม สิ่งแวดล้อม และจริยธรรมสื่อ โดยนำเสนอผ่านฉากการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมเมือง ผู้คนในสังคมชนบท ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ คนชราที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ สร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน อาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมจึงมีความสำคัญในฐานะที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้แก่มนุษย์ ได้แสดงพฤติกรรมของตัวละครออกมาให้เห็น รวมถึงได้บอกเล่าเรื่องราวของสังคม ผู้อ่านจะสะทกสะเทือนใจกับชะตากรรมของปัจเจกชนที่ปรากฏในวรรณกรรมนั้น (กนกพงศ์ สงสมพันธุ์, 2554, น. 146-147)

จุดเริ่มต้นของการผลิตซ้ำทางสังคม Karl Marx (1968) เป็นผู้ริเริ่มแนวความคิดนี้ มองว่าการผลิตซ้ำทางสังคมเป็นผลผลิตมาจากความไม่เท่าเทียมกันในสังคม (Inequality) ทำให้วิถีการผลิต (Mode of Production) ในสังคม ถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกรรมสิทธิ์หรือกลุ่มชนชั้นกลาง ซึ่งมีสถานะทางสังคม หรือมีอำนาจที่มาจากหน้าที่การงาน การศึกษา หรือความมั่งคั่ง และกลุ่มกรรมสิทธิ์ เรียกว่ากลุ่มชนชั้นแรงงาน อาจกล่าวได้ว่า เมื่อสังคมมีระบบทุนนิยมจึงทำให้ระบบนี้บีบบังคับให้เกิดกระบวนการผลิตซ้ำเพื่อคงรักษาไว้ซึ่งระบบการผลิตที่มี 2 ชนชั้น จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้สังคมเกิดความไม่เท่าเทียมกันและส่งผลกระทบต่อปัญหาทางด้านการศึกษามากด้วย (ริฎวาน ศอลิห์วงศ์สกุล และคณะ, 2566, น. 50)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพชร ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อโรคใหม่อุบัติขึ้น งานวรรณกรรมประเภทกวีนิพนธ์เรื่องนี้ นับเป็นวรรณกรรมที่มีบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อ่าน ช่วยเปิดโลกทัศน์ และรับทราบปัญหาที่ปรากฏในวรรณกรรมอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ของ ปาลิตา ผลประดับเพชร

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary research) ดำเนินตาม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกประชากร คือ วรรณกรรมซีไรต์เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ทั้งหมด 41 ตอน เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเด็นการผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้แนวคิดสังคมวิทยา (สุรางค์ จันทวานิช, 2565) แนวคิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (ริ้ววาน สอิลห้วงศ์สกุล และคณะ, 2566) ในการวิเคราะห์ตัวบท เพื่อวิเคราะห์ประเด็นความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ดังนี้

การผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำทางสังคม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ที่สื่อถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ที่มีโอกาสกับผู้ขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ในสังคมอย่างไม่เป็นธรรม จนเกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่

1. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ หมายถึง ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่สร้างความแตกต่างกัน ในด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการสร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีรายได้สูงกับคนที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งส่งผลต่อความไม่เท่าเทียมในสังคม
2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา หมายถึง ปัญหาการเข้าถึงระบบการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ และการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของเด็กนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลอย่างเท่าเทียม
3. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ หมายถึง ปัญหาการเข้าถึงระบบการบริการสวัสดิการของภาครัฐ ที่ดูแลประชาชน เช่น การดูแลและบริการด้านสุขภาพ เป็นต้น
4. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านบริบทความแตกต่างของสังคมเมืองและชนบท หมายถึง ปัญหาด้านพื้นที่ที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำ เช่น การเข้าถึงทรัพยากรในเขตชุมชนเมืองสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้ดีกว่าชนบท เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า และระบบการสื่อสารขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ในปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านความแตกต่างของบริบทสังคมเมืองและชนบท โดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Description analysis) พร้อมยกตัวอย่างประกอบ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาตามลำดับ และอภิปรายผลการวิจัย เพื่อสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ผลการวิจัย

การผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ผู้วิจัยพบประเด็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม 4 ประเด็น คือ 1. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ 2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา 3. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ และ 4. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านความแตกต่างของบริบทสังคมเมืองและชนบท ดังสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. **ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้** เป็นหนึ่งในปัญหาความเหลื่อมล้ำที่สร้างความแตกต่างกันในด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อการสร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีรายได้สูงกับคนที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความไม่เท่าเทียมในสังคม ดังตัวอย่างในตอนที่ไม่รอนเงินจากลูกสาวเพื่อมาบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในครอบครัว แต่ลูกสาวยังไม่ได้จัดการโอนเงินให้แม่ เพราะลูกสาวมีภาระมากมายทำให้เกิดขัดสนเงินทอง แม่จึงคิดที่จะกู้เงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในครอบครัวก่อน ซึ่งเหตุการณ์นี้อยู่ในช่วงวิกฤติโรคระบาดโควิด-19 ทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความเดือดร้อนถ้วนหน้า ดังตัวอย่าง

หนูต้องเรียนออนไลน์ - ยายก็รู้

ยายจะกู้ใครได้ไม่มีหวัง

แม่ของเอ็งก็ภาระประเดประดัง

เดือนนี้ยังไม่ส่งเงินมาถึงยาย

(จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้, 2565, น. 28)

(ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร, 2565, น. 28)

จากตัวบทวิขำขันแสดงให้เห็นถึงความสิ้นหวังของผู้พูด ซึ่งต้องเผชิญกับความยากลำบากทางการเงิน ผ่านอารมณ์ของความสิ้นหวัง และความกังวลใจของตัวละครยาย เมื่อเกิดโรคระบาดโควิด-19 หลานจะต้องเรียนออนไลน์ มีค่าใช้จ่ายในการเรียนทั้งค่าอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ภาระต่าง ๆ ในครอบครัว เมื่อลูกสาวไม่โอนเงินมาช่วยเหลือจนเจียวยายจึงต้องเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ ดังปรากฏในตอนที่ต้องทุบกระปุกออมสินเพื่อนำเงินที่ออมไว้มาใช้จ่ายในช่วงวิกฤติโรคระบาดโควิด-19 ดังตัวอย่าง

ต้องทุบแล้วนะ กระปุกของหนู

เพื่อฮึดสู้ ‘พรงนี้’ ได้อีกหน่อย

ค่านมของน้อง ไม่อาจคอย

ข้าวแกงถุงน้อย ค่อยประทัง

(ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร, 2565, น. 107)

จากตัวบทวิขำขันกล่าวถึงพ่อที่ต้องนำเงินที่ได้จากการหยอดกระปุกออมสินมาใช้ในยามขัดสน เพราะครอบครัวมีรายจ่ายเป็นจำนวนมาก ทั้งค่านมลูกและค่ากับข้าวของคนในครอบครัว ตัวอย่างนี้สื่อถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของคนในสังคมเมื่อรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในแต่ละวัน เมื่อเกิดโรคระบาดโควิด-19 ยิ่งทวีความรุนแรงทำให้การดำเนินชีวิต

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ของผู้คนในสังคม แม้กระทั่งการทำงานต้องปรับวิถีชีวิตแบบใหม่รายได้ลดลงเพราะมีขีดจำกัดเรื่องการเดินทางตามนโยบายการควบคุมโรคระบาดของภาครัฐ

สรุปว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ผู้เขียนแสดงให้เห็นปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ผู้คนในสังคมพบกับปัญหารายได้น้อยไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและไม่มีเงินเก็บเงินออม เมื่อเกิดโรคระบาดหนักค่าครองชีพที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งค่าอุปกรณ์การเรียนของลูกที่ต้องเรียนออนไลน์ รายได้ที่ได้รับต่อครัวเรือนที่ลดลงล้วนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนในสังคม

2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา เป็นปัญหาที่สำคัญมากและเกิดขึ้นในสังคมไทยมายาวนาน เช่น การสนับสนุนการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม การขาดโอกาสทางการศึกษาของเด็กนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล ในเรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร กล่าวถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผู้เขียนกล่าวถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาผ่านครอบครัวที่มีฐานะดีมีโอกาสและความพร้อมในการเข้าถึงระบบการศึกษา ซึ่งทำให้เห็นความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม ดังตัวอย่าง

ถ้าอยากเรียน – เรียนออนไลน์ก็ได้ลูก

คอร์สภาษาถูกถูกมีออกม

ไม่กี่พัน เลิกเอาที่เขานิยม

ดีกว่านอนเศร้าชมบนโซฟา

(ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร, 2565, น. 25)

จากเนื้อความกล่าวถึงครอบครัวที่สามารถเข้าถึงระบบการเรียนในช่วงโรคระบาดโควิด-19 ยุคที่ต้องเรียนแบบออนไลน์ ครอบครัวใดที่มีรายได้มากย่อมสามารถส่งเสริมให้บุตรได้เรียนตามความต้องการ เมื่อเทียบกับครอบครัวที่มีรายได้น้อย แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังฉากที่นำเสนอภาพความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงระบบการศึกษาเพราะความไม่พร้อมในการเรียนออนไลน์ทั้งขาดคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

หนูต้องเรียนออนไลน์ในเทอมนี้

หนูไม่มีอะไรเหมือนใครเขา

อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ เกะ...ฝันเอา

แค่มือถือเครื่องเก่ายังไม่มี

(ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร, 2565, น. 26)

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ตัวอย่างที่ 2

เขาให้เรียนออนไลน์ - หนูไม่พร้อม

เงินออมของยายได้หมดจนนั้น

เก็บไว้ซื้อหูกยาสารพัน

โน้ตบุ๊กเครื่องนั้น - แคมป์ไป

(ปาติดา ผลประดับเพชร, 2565, น. 48)

จากเนื้อความข้างต้นนำเสนอความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในยุคดิจิทัลไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ แต่คนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาแบบออนไลน์ได้ เพราะความไม่พร้อมด้านการเงินที่จะหาซื้ออุปกรณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก มีความเสี่ยงสูง อาจมีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จึงได้มีแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ในโรงเรียน ให้ตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน งดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก (ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี และภิญญา อนุพันธ์, 2564, น. 64) ดังนั้น จึงเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในยุคของการแพร่ระบาด โควิด-19 เป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า ในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาติดา ผลประดับเพชร ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา อันเป็นปัญหาสำคัญในสังคม เกิดขึ้นจากการเข้าถึงการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน ประกอบด้วยปัจจัยหลักคือรายได้ในครัวเรือน ครอบครัวที่พร้อมและมีรายได้สูง สามารถดูแลบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาได้อย่างเต็มที่และมีคุณภาพ แต่ในบางครอบครัวที่มีรายได้น้อยย่อมส่งผลกระทบต่อโอกาสในการศึกษาของบุตรหลานและส่งผลกระทบต่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติในระยะยาว

3. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ ประเด็นนี้พบได้ในหลายประเทศทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศพัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ความเหลื่อมล้ำด้านนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการเข้าถึงบริการทางสังคม และด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง การเข้าถึงสวัสดิการภาครัฐที่ไม่เท่าเทียมที่มีสาเหตุจากปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งความร่ำรวยและความยากจนที่แตกต่างกัน อันเป็นตัวกำหนดโอกาสในการเข้าถึงบริการสวัสดิการของภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการกระจายบริการสวัสดิการอย่างเท่าเทียมหรือการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการเหล่านี้ได้ ดังที่ผู้เขียนนำเสนอการต่อสู้กับความยากลำบากในการใช้ชีวิต ต้องอดมื้อ กินมื้อตามนโยบายของรัฐ ดังตัวอย่าง

ต้องอดทนเท่านั้นนะหลานรัก

อดทนจนหลักความฉิบหาย

อดครึ่ง กินครึ่ง ไม่ถึงตาย

‘คนละครึ่ง’ นโยบายปัจจุบัน

(ปาติดา ผลประดับเพชร, 2565, น. 28)

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

จากเนื้อความข้างต้น ผู้เขียนเล่นคำว่า “อดทน” หมายถึง บึกบึน, ยอมรับสภาพความยากลำบาก ดังคำเน้นย้ำ “ต้องอดทน” สื่อถึงภาวะที่ต้องจำยอมรับสภาพที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น นอกจากนี้ยังพบคำว่า “อด” หมายถึง ก.กลั้น ; ไม่ได้ ไม่สมหวัง ผู้เขียนเน้นย้ำคำว่า “อดครั้ง กินครั้ง ไม่ถึงตาย สื่อถึงต้องอดกลั้นต่อความยากลำบากในการดำเนินชีวิต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, น. 1365) อันเป็นภาวะที่เลือกไม่ได้ในสภาวะการณ์ที่เกิดโรคระบาดนี้ ดังที่ สุทธินันท์ นิลพัฒน์ และคณะ (2566, น. 8) กล่าวว่า โควิด-19 กระทบต่อรายได้ของกลุ่มแรงงานรายได้น้อย ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง อาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขายหาบเร่แผงลอย ล้วนเป็นกลุ่มเปราะบางที่มักได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์โควิด-19 มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เพราะส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่ไม่สามารถ work from home ได้ปรับเปลี่ยนสถานที่ทำงานได้ยาก จึงมีโอกาสที่จะตกงานถูกให้พักงาน สูญเสียรายได้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อีกทั้งแรงงานรายได้น้อยมักไม่มีเงินเก็บออมมากพอและไม่มีสินทรัพย์อื่น ๆ นอกจากนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงนโยบาย “คนละครึ่ง” ของภาครัฐ แม้จะเป็นนโยบายที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและโอ้อุ้มกลุ่มประชาชนฐานรากหญ้า แต่ก็ไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน และผู้เขียนยังกล่าวเสียดสีปัญหาความยากจนในสังคมไทย โดยเปรียบเทียบว่าเป็นโรคระบาดที่สำคัญ นำพามาซึ่งโรคทุกข์ โรคท้อ โรคไร้การศึกษา และโรคจนเฉียบพลัน ดังตัวอย่าง

เรามีโรคระบาดจัดจำหน่าย
สนนราคาซื้อขายสบายกระเป๋
เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ซบเซา
ถูกกว่าไข่ตั้งหลายเท่า เร่เข้ามา
‘โรคทุกข์’ ‘โรคท้อ’ เราเพาะเชื้อ
เหลือเพื่อ ‘โรคไร้การศึกษา’
‘โรคจนเฉียบพลัน’ หั่นราคา
โรคระบาดถ้วนหน้า – นโยบาย

(ปาไลตา ผลประดับเพชร, 2565, น. 41)

ตัวอย่างข้างต้นนี้กล่าวถึงความทุกข์ยากที่เกิดจากความยากจนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคที่เกิดจากปัญหาสุขภาพจิต ผู้เขียนใช้คำว่า “โรคทุกข์ โรคท้อ” ใช้คำอุปมาเพื่อแสดงถึงความทุกข์ทางใจและความสิ้นหวัง และ “โรคไร้การศึกษา” การขาดโอกาสทางการศึกษาที่ทั่วถึง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า “โรคจนเฉียบพลัน” ตอกย้ำความยากจนที่รุนแรงและฉับพลันแม้จะมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐจะช่วยเหลือสนับสนุนก็ตาม

สรุปได้ว่า วรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาไลตา ผลประดับเพชร สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ อันเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในระดับประเทศหากภาครัฐจัดการกับระบบสวัสดิการที่ไม่เท่าเทียมหรือไม่เพียงพอ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา และส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกมิติ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

4. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านบริบทสังคมเมืองที่แตกต่างจากสังคมชนบท เป็นปัญหาที่มีมิติหลากหลายและสลับซับซ้อน ทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ความเหลื่อมล้ำดังกล่าวแสดงออกได้หลายรูปแบบ เช่น การเข้าถึงทรัพยากร โอกาสในการศึกษา บริการสุขภาพ โอกาสในการหางาน และการเข้าถึงเทคโนโลยี การเข้าถึงทรัพยากรในเขตชุมชนเมืองสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้ดีกว่า เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า และระบบการสื่อสารขั้นพื้นฐาน ในขณะที่ชุมชนในเขตชนบทขาดการเข้าถึงทรัพยากร ทำให้การดำเนินชีวิตไม่สะดวกสบายเทียบเท่ากับเขตชุมชนเมือง ทั้งด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐานและระบบการสื่อสารต่าง ๆ ที่สร้างความสัมพันธ์ให้ผู้คนในสังคมได้ติดต่อสัมพันธ์กัน ผู้เขียนได้กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคมโดยใช้กลวิธีการเขียนด้วยการตั้งคำถามถึงความโรแมนติก ของชีวิตสามัญ ซึ่งมักถูกมองว่าน่าอิจฉา และชี้ให้เห็นว่าชีวิตสามัญนั้นเต็มไปด้วยความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาที่กล่าวถึงบ่อยครั้ง ดังตัวอย่าง

โรแมนติกอะไรได้ปานนั้น

คือสามัญแห่งชีวิตน่าอิจฉา

ความเหลื่อมล้ำที่พร่าบ่นสนทนา

เป็นปัญหาตรงไหน - ไม่เห็นมี!

(ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร, 2565, น. 62)

จากเนื้อความแสดงความคิดเห็นเชิงเสียดสีเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคม ในบรรทัดที่ 1 ผู้เขียนตั้งคำถามถึงความโรแมนติกของชีวิตสามัญ ซึ่งมักถูกมองว่าน่าอิจฉา บรรทัดที่ 2 ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าชีวิตสามัญนั้นเต็มไปด้วยความเหลื่อมล้ำอันเป็นปัญหาที่กล่าวถึงกันบ่อยครั้ง บรรทัดที่ 3 ผู้เขียนถามว่าความเหลื่อมล้ำนั้นเป็นปัญหาจริงหรือไม่ บรรทัดที่ 4 ผู้เขียนตอบด้วยความเสียดสีว่า “ไม่เห็นมี!” สามารถอธิบายได้ว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่ยอมรับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นนี้

สรุปได้ว่า ในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านบริบทสังคมเมืองที่มีความแตกต่างจากสังคมชนบท เป็นปัญหาที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนเชิงโครงสร้าง ทั้งการเข้าถึงทรัพยากร โอกาสทางการศึกษา การบริการสุขภาพ และการเข้าถึงเทคโนโลยี

อภิปรายผลการวิจัย

การผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ การผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร ได้นำเสนอปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม 4 ประเด็น อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ที่ส่งผลกระทบต่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงโอกาสและสิทธิ การมีรายได้ที่ต่างกันและเมื่อรายได้ไม่เพียงพอทำให้เกิดความสิ้นหวัง ผู้คนในสังคมต้องเผชิญกับความยากลำบากทางด้านการเงิน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา ทรัพย์ผุด (2564, น. 13) ที่กล่าวว่า ความเหลื่อมล้ำทางด้านการเงินหรือตลาดเสรีซึ่งเอกชนเป็น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

เจ้าของปัจจัยการผลิตและมีอำนาจในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการตัดสินใจทำการผลิตและการแบ่งสรรมูลค่าเพิ่มอันเกิดจากการผลิต และความไม่เท่าเทียมกันในการบริการบริโภค หรือความไม่เท่าเทียมกันทางรายได้และทรัพย์สิน และท้ายสุดเมื่อปัญหารายได้ไม่เพียงพอส่งผลต่อสุขภาพจิตตามมา ในประเด็นดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกรวิช มรรฆวรรณ (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความเหลื่อมล้ำและสุขภาพจิต พบว่าความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาพจิตของคนในประเทศ โดยทำให้สุขภาพจิตแย่ลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีคำอธิบายประการหนึ่งคือ เมื่อประเทศเกิดการพัฒนาและเจริญเติบโตไปข้างหน้า การได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ไม่เท่ากัน ทำให้คนที่ได้รับประโยชน์น้อยกว่ามีความรู้สึกเสียเปรียบว่าตนได้รับประโยชน์น้อยกว่าผู้อื่น ส่งผลให้มีฐานะทางสังคมที่ไม่เท่ากับผู้อื่น เกิดความอิจฉา ความเครียดและพัฒนาไปถึงขั้นมีปัญหาด้านสุขภาพจิตได้

ประเด็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การเข้าถึงการศึกษา คนบางกลุ่มหรือบางพื้นที่อาจเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้แตกต่างกัน เนื่องมาจากโครงสร้างทางสังคมที่ส่งผลให้เกิดปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยผู้ได้รับการสนับสนุนให้เข้าถึงการศึกษาที่ดีกว่า ย่อมมีโอกาสในการเลือกระดับคุณภาพของการศึกษาที่มากกว่าผู้ที่มีปัจจัยและทรัพยากรที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในทุกยุคทุกสมัยรวมถึงยุคการแพร่ระบาดโรค โควิด-19 ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ ผาเจริญ และคณะ (2564) ที่ศึกษาเรื่อง ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยวัยเรียนกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 วิฤฤทธิการณการระบาดของไวรัสโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาอย่างมาก รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์นั้นมีข้อจำกัดทั้งเรื่องความพร้อมส่วนบุคคล โดยเฉพาะในโรงเรียนที่อยู่ต่างจังหวัด นักเรียนไม่มีอุปกรณ์รวมถึงประสิทธิภาพของสัญญาณอินเทอร์เน็ต ครูผู้สอนไม่มีคุ้นชินกับโปรแกรมต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนอย่างจริงจังว่าจะสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาอย่างไร และจะลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคมที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจ โดยการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสม เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส เปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาสให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรการของการปรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทยต่อไป

ในประเด็นความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ ระบบสวัสดิการภาครัฐที่ไม่เท่าเทียมหรือไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรทั้งหมด ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชากร มีผลกระทบต่อสุขภาพ การศึกษา และความเป็นอยู่ที่มีมั่นคงของบุคคลและครอบครัวในสังคม ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อความอดทนและผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ อีกทั้ง นโยบาย “คนละครึ่ง” ของรัฐบาล ถูกมองว่าเป็นมาตรการที่ไม่สมบูรณ์ ไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และยังสื่อได้ว่าเป็นคำเตือนเกี่ยวกับอันตรายของการยอมรับความอยู่ดีมีสุขหรือการกดขี่กดทับ และสะท้อนให้เห็นถึงความทุกข์ยากและความยากจน ในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระศิลาศักดิ์ สุเมธ (บุญทอง) และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รัฐ : การเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย พบว่าการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐนี้ถือเป็นนโยบายหนึ่ง ในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในประเทศ หากรัฐบาลมุ่งใช้นโยบายดังกล่าวเพียงเพื่อเป็นประชานิยมแล้ว การพัฒนาที่ยั่งยืนที่รัฐบาลได้ตั้งเป้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีก็คงจะไม่เกิดขึ้น แต่

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ถ้ารัฐใช้นโยบายดังกล่าวเพื่อใช้แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างจริงจังแล้วจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สมบรูณ์สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเสริมสร้างหลักประกันการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพอย่างน้อยในระดับพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม และสร้างความเป็นธรรม ตามนโยบายรัฐสวัสดิการแห่งรัฐ

ส่วนปัญหาความเหลื่อมล้ำบริบทด้านบริบทสังคมเมืองที่แตกต่างจากสังคมชนบท ความเหลื่อมล้ำที่มุ่งเน้นการเข้าถึงทรัพยากร โอกาสในการศึกษา บริการสุขภาพ โอกาสในการหางาน และการเข้าถึงเทคโนโลยี จะเห็นได้ว่าชุมชนในเมืองมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรที่ดีกว่า ซึ่งปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฝังรากลึกมายาวนานของสังคมไทย สอดคล้องกับแนวคิดของภานุพงษ์ สุขเกิด (2559, น. 175) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า ประเทศไทยมีหน่วยผลิตอุตสาหกรรมและประชากรกระจุกตัวหนาแน่นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในขณะที่พื้นที่เกษตรกรรมและเมืองขนาดเล็กอยู่รายล้อมรอบนอก ผลลัพธ์คือความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ที่เมืองกับชนบทเพิ่มสูงขึ้น จึงเป็นปัญหาที่ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาพื้นที่เหล่านั้นให้ทัดเทียมกันระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบทซึ่งเป็นไปได้ค่อนข้างยากลำบาก

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาไลตา ผลประดับเพ็ชร พบ 4 ประเด็น คือ 1. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ 2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา 3. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการภาครัฐ และ 4. ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านบริบทสังคมเมืองที่แตกต่างจากสังคมชนบทอันเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม โดยปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในสภาวะที่สังคมกำลังอ่อนแอด้วยโรคระบาดโควิด-19 ทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต เพราะได้รับผลกระทบจากวิกฤตินี้ จนสร้างความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมให้ผู้คนในสังคม สิ่งที่สำคัญและช่วยให้รอดพ้นจากภาวะนี้ได้คือ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้คนในสังคม สอดประสานกับความร่วมมือของภาครัฐเพื่อช่วยฝ่าฟันปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างสวัสดิการให้ทั่วถึงเสมอภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสันติสุขบนพื้นฐานของความเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การศึกษาการผลิตซ้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาไลตา ผลประดับเพ็ชร ชี้ให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำ ทั้งด้านความเป็นอยู่ที่ไม่เท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม และสะท้อนปัญหาเพื่อให้ภาครัฐช่วยแก้ไขเพื่อสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นอย่างเท่าเทียมในสังคม
2. การศึกษาครั้งนี้พบปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านวรรณกรรม ซึ่งมีคุณค่าเพื่อเป็นแนวทางหรือเป็นข้อมูลในการพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการประกอบสร้างวาทกรรมในวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง จนกว่าโลกจะโอบกอดเราไว้ ของ ปาไลตา ผลประดับเพ็ชร เพื่อให้เห็นมิติสังคมที่ซ่อนเร้นภายใต้ข้อความหรือเนื้อหาที่ผู้เขียนมุ่งนำเสนอ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

2. ศึกษาวรรณกรรมในยุคการแพร่ระบาดเชื้อโรคโควิด-19 เพื่อให้เห็นการสะท้อนภาพสังคมที่ผู้คนในสังคมต้องพบกับความยากลำบากในการดำรงชีวิต และเพื่อให้เห็นการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมที่ช่วยเหลือและแบ่งปัน ช่วยเหลือกันให้รอดพ้นจากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อโรคนี

เอกสารอ้างอิง

- กนกพงศ์ สงสมพันธุ์. (2554). บันทึกช่วยจำ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์. *วารสารไรต์เตอร์*, 1(1), 145-147.
- กรวิช มรรฆวรรณ. (2565). *ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และสุขภาพจิต* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/6133/>
- ทองสุข เกตุโรจน์ และสายพิน ศุพุทรมงคล. (2554). *คู่มือเข้าใจชนชั้นวรรณะความเหลื่อมล้ำ*. คบไฟ.
- ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี และภิญญา อนุพันธ์. (2564). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 3(2), 63-68.
- ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร. (2565). *จนกวีโลกจะโอบกอดเราไว้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ผจญภัย.
- พระศัลยาศึกดิ์ สุเมธ, พระมหาไถยน้อย ญาณเมธ, เจนณรงค์ ผานคำ, สถาพร ว่องสัจจนพงษ์, จีรพรรณ สิทธิศักดิ์ และพระนัฐวุฒิ สิริจันโท. (2564). รัฐ : การเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย. *วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์*, 6(2), 108-117.
- ภานุพงษ์ สุขเกิด. (2559). ดุลยภาพที่เหลื่อมล้ำ. *วารสารสังคมศาสตร์*, 46(2), 172-176.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ริฎวาน ศอลิห์วงศ์สกุล, วรภาคย์ โมตรีพันธ์ และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2566). การผลิตซ้ำทางสังคม และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารกึ่งวิชาการ*, 44(3), 47-62.
- วินิจ ผาเจริญ, ภัทรชัย อุทาพันธ์กรวิทย์เกาะกลาง และสุรัช พุดชู. (2564). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยวัยเรียนกับสถานการณ์ การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด-19. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 6(1), 1-14.
- สุกัญญา ทรัพย์ผุด. (2564). *ความเหลื่อมล้ำทางสังคมรัสเซียในวรรณกรรมของฟีโอดอร์ ดอสโตเยฟสกี (Fyodor Dostoyevsky)*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์]. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Creator/personDc/385144
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *ทฤษฎีสังคมวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธินันท์ นิลพัฒน์, เยาวภา รุ่งเรือง และณัฏฐกฤต ชัยอริยเมธี. (2566). ความเหลื่อมล้ำ : ทางออกจากแนวคิดรัฐสวัสดิการถ่วงหน้า. *วารสารสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์*, 1(2), 1-22.